

La comunicació televisiva als Estats Units

Barcelona, juny 1983

A. Noguero

A Barcelona, en aquests darrers anys, s'han desenvolupat importants debats sobre el tema de la televisió. Interessa subratllar que les qüestions fonamentals sobre aquest tema no estan solucionades; existeixen diverses opinions i per això els estudiosos de la comunicació participem i seguim de prop aquest tipus d'encontres, felicitant les entitats culturals de tota mena que fomenten aquesta classe de debats. És necessari, doncs, agrair l'esforç que ha fet l'Institut d'Estudis Nord-americans de Barcelona per organitzar des del 16 al 22 de juny, un cicle de conferències, debats i visionats de programes de televisió nord-americans, així com una exposició sobre el tema.

El plantejament general d'aquesta darrera jornada s'anomenà: «La comunicació televisiva als Estats Units d'Amèrica», i el tema fou dividit de la següent manera: Macro-TV, Meso-TV, Micro-TV, TV i societat i Noves tecnologies. Posteriorment es va publicar un dossier informatiu de lectura recomanada, que inclou, entre altres coses, un apartat de cronologia i de documentació actualitzada sobre el mitjà certament important.

Els temes tractats, per sessions, van ésser: «Televisió. L'experiència nord-americana», per John J. O'Connor, crític de televisió del *New York Times*. «Les grans xarxes de televisió i la programació cultural», per Jack Willis, productor independent i ex-director de Programes de la PBS. En el debat participaren Sergi Schaff i José Pérez Ornia.

A la segona sessió: «Televisió per cable i accés públic», per George Stoney, professor de Cine i Televisió a la Universitat de Nova York i director adjunt de The Alternative Media Centre. «QUBE: Una descripció», per Dana Kadison, directora de Projectes Especials de Warner Amer

Cable Corporation. En el debat participaren: Miquel de Moragas i Spa, i Santos Zunzunegui.

A la tercera sessió: «Televisió i artistes independents», per Jaime Davidovitch, president de la Artist's Network, Televisió de Nova York. A la taula rodona van prendre part Jordi Pericot i Toni Garriga.

A la quarta sessió fou presentat el Museum of Broadcasting, de Nova York, per part del seu actual president Robert M. Batsha. Posteriorment es va realitzar un col·loqui amb Antonio Labrada, director del Centre de Documentació de l'Ens Públic de RTVE. Tot seguit, Nicholas Johnson, catedràtic de la Universitat de Iowa i president de la National Citizens Committee for Broadcasting, dissertà sobre: «La televisió i la societat nord-americana»; i Bruce Fein, Assessor General de la Federal Communication Commission (FCC), sobre: «El Govern Federal i la regulació televisiva». En el col·loqui estaven presents Antoni de Senillosa i Alfons Quintà.

A la darrera sessió, del dia 22, actuaren els ponents Dean Silvers, professor de la Universitat de Nova York i productor independent, sobre el tema: «Noves tecnologies al mitjà televisiu», i Les Brown, director de la revista *Channels of Communications*, sobre: «Efecte de les noves tecnologies en la societat».

L'estructura d'aquestes sessions es va realitzar segons la terminologia que ha difós Rene Bénger (mega, macro, meso i microcomunicació). En una síntesi de frases destacables, com a exemple del que es tractà en aquests encontres, assenyalaré les següents:

«La televisió per cable no és una alternativa de qualitat» (O'Connor i Willis). «Gràcies al cable el televident pot seleccionar d'entre una gran oferta, i amb el QUBE participar en la programació i emissió» (Dana Kadison). «La televisió del futur és el QUBE» (Dana Kadison). «El que és important és veure menys televisió i participar més en la vida social» (George Stonen). «A la fi qui controla la televisió no és el govern, sinó el *Don dinero*. I, per això, no serà més lliure que la del govern» (George Stonen). «La multiplicitat (oferta) televisiva és com les sopes Campbell; n'hi ha quaranta varietats, però totes tenen el mateix gust» (Jaime Davidovitch). «La desregularització a la televisió és el "*laissez-faire*" del govern nord-americà» (Les Brown).

Com era de preveure enguany, un cop més, s'ha plantejat el tema televisió pública o privada, però per damunt de tot hi ha hagut consens que televisió i participació han de trobar el seu maridatge adient. Participació, en aquest cas, és emetre/difondre. Un exemple d'aquest tipus de participació ha estat delineat per la política d'alguns ajuntaments que, en compensació al permís que donen per instal·lar la xarxa de vídeo per cable, exigeixen a les companyies usufructuàries un percentatge del temps d'emissió. Tanmateix,

el sistema QUBE va tenir els seus defensors i detractors, ja que es plantejà la utopia del control en la recepció, emissió i recepció. Però en tot moment va quedar clar que, dins l'aspecte televisiu, és fonamental saber què passarà amb els costos implícits que qualsevol projecte de televisió comporta.

Amb unes altres paraules, si la televisió és pública, fins a quin punt una part dels pressupostos de l'Estat la recolzarà. I si es privada i desregularitza-da, fins a on la demanda condicionarà la política televisiva i tecnològica. Alguns d'aquests considerands ens feien recordar les paraules del professor Roberto Zaccaria, conseller de la RAI, quan en un altre col·loqui recent ens deia: «Mentre que la RAI pagà 36 milions per la retransmissió del Mundial d'Argentina, la xifra es va multiplicar per deu al d'Espanya, per causa de les fortes ofertes ofertes dels canals privats, on la informació ocupa un 4% de la seva programació i els espais televisius d'evasió un 53%».

Els temes tractats en aquests debats s'ocuparen fonamentalment dels factors competitiu, l'accés del públic al mitjà —en definitiva, la participació—, el mitjà com a bé social i, per extensió, de cultura i els plantejaments de la nova tecnologia respecte al mitjà.

Direm, finalment, que hi va haver un intercanvi d'experiències interessant entre els estudiosos espanyols i nord-americans. I va quedar clar, per altra banda, que la preocupació i inquietud d'ambdós col·lectius es va centrar en la participació i el control del mitjà; car d'alguna manera són, ara per ara, la cara i creu d'aquest mitjà de comunicació de masses que és la televisió.